

BELEDİYELERDE UZLAŞMA KOMİSYONUNUN KURULMASI ve UZLAŞILABİLECEK BELEDİYE GELİRLERİ

*ESTABLISHMENT OF CONCILIATION
COMMISSIONS IN MUNICIPALITIES AND
CONCILIABLE TAXES*

Rızkullah ÇETİN^(*)

ÖZ

Vergi hukukumuzda yer alan uzlaşma kavramını, mükellefle idare arasında ortaya çıkan uyuşmazlıkların, yargı yoluna başvurmadan önce, taraflarca konuşulup görüşülerek giderilmesi, yani verginin ya da cezanın miktarı konusunda, iki taraf arasında uyuşma sağlanarak, anlaşmazlığın çözümlenmesi olarak tanımlayabiliriz. Vergi Usul Kanunu'nun Ek 1'inci maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığı tarafından düzenlenen Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği'ne göre belediyelerce ikmalen, re'sen, idarece tarh ve tebliğ edilen vergi, resim ve harçlar ile bunlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyai cezaları (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ile Vergi Usul Kanunu'nun 344'üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi ziyai cezası kesilen tarhiyata ilişkin vergi ceza hariç) uzlaşma konusu yapılabilecektir. Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde tarh ve tebliğ edilmiş olan vergi ve ceza, uzlaşılan vergi miktarına göre düzeltilir. Uzlaşma üzerine tahakkuk ettirilen vergiler ve bu vergilere ilişkin hesaplanan gecikme faizleri ile cezanın vadesinde ödenmemesi uzlaşmayı geçersiz kılmaz, üzerinde uzlaşılan borç tutarı üzerinden belediyece takibat yapılır.

Anahtar Kelimeler: Uzlaşma komisyonu, vergi, ihbarname, vergi ziyai

ABSTRACT

Concept of conciliation which exists in our tax law can be defined as solving issues arising between the administration and a taxpayer by negotiating and discussing before taking legal action, namely resolving a disagreement on amount of tax or fine by compromising. According to the Local Administrations Conciliation Directive made by the Ministry of Internal Affairs as per the Additional Article 1

^(*) Vergi Müfettişi

of the Tax Procedure Law, taxes, levies and duties additionally, arbitrarily or administratively assessed and notified, and tax loss fines related to these (except for general and special infraction fines and tax loss fines assessed in accordance with the third paragraph of Article 344 of the Tax Procedure Law) can be subject to conciliation. Once conciliated, assessed and notified taxes and fines are amended accordingly. Not paying agreed and conciliated taxes and fines and interest for delay does not necessarily mean that conciliation is void and illegitimate; rather, creditor municipalities follow their normal procedures for debt collection.

Key Words: Conciliation commission, tax, notice, tax loss

1- GİRİŞ

Verginin kanuniliği ilkesi gereğince; vergi, muafiyet ve istisnaların konulması, değiştirilmesi ve kaldırılması yasama organının yetkisinde olup bu yetki kanunlarla kullanılmaktadır. Verginin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemleri ise kanunlar çerçevesinde yürütme organınca yapılmaktadır. Yürütme organı, bu konularda yalnızca kanun tarafından verilen yetkileri kullanabilir. Uzlaşma da, kanun ile yürütme organı olan vergi idaresine tanınmış bir yetkidir.¹ Uzlaşma, belli bir miktardaki vergi tarhiyatı ile kesilen ceza üzerinde mükellef ile vergi dairesinin pazarlık sonucu anlaşmalarıdır.² Başka bir söyleyişle uzlaşma, mükellefle idare arasında ortaya çıkan uyumsuzlukların, yargı yoluna başvurmadan önce, taraflarca konuşulup görüşülerek giderilmesi, yani verginin ya da cezanın miktarı konusunda, iki taraf arasında uyuşma sağlanarak, anlaşmazlığın çözümlenmesidir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na 205 sayılı Kanun'un 22'nci maddesiyle eklenen Ek 1'inci maddesinde, " Sürekli, geçici ve merkezi uzlaşma komisyonlarının teşkili, uzlaşmaya müracaat etmeye yetkili olanların belirlenmesi, uzlaşmanın şekli, uzlaşmaya konu edilebilecek vergi, resim ve harçların belirlenmesi, uzlaşma komisyonlarının yetkileri, uzlaşmanın yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir. İl özel idareleri ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar için bu yönetmelik İçişleri Bakanlığınca hazırlanır." hükmü yer almaktadır. İçişleri Bakanlığı da ilgili kanun maddesinde yer alan hüküm gereği "Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği"³ni yayımlamıştır. Bu Yönetmelikte, İl Özel İdareleri ve Belediyeler tarafından yapılacak uzlaşma işlemlerinde uzlaşma komisyonlarının oluşturulması, komisyonların yetkisi ve uzlaşmanın sağlanmasına ilişkin usuller yer almaktadır. Daha sonra yayımlanan 1 Sıra No'lu İl Özel İdareleri ve Belediyeler Uzlaşma Tebliği⁴ ile uzlaşmanın kapsamına girecek vergi, resim ve harçlar belirlenmiştir.

2- UZLAŞMA KOMİSYONLARININ TEŞKİLİ ve YETKİSİ

Mahalli İdarelerde Uzlaşma Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde, Vergi Usul Kanunu'nun değişik Ek 1'inci maddesi ile bu Kanun kapsamına giren il özel idareleri ve belediyelere ait vergi, resim ve harç-

¹ ÇAĞAN Nami, " Demokratik Sosyal Hukuk Devletinde Vergilendirme", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 37, Sayı:1, Ankara 1982. Sf: 133

² ÖNCEL Mualla, KUMRULU Ahmet ve ÇAĞAN Nami, "Vergi Hukuku", 19. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010 Sf:170

³ 01.08.2003 tarih ve 25186 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 29.06.2004 tarih ve 25507 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

lardan hangilerinde uzlaşma yoluna gidilebileceği ve uzlaşma komisyonlarının uzlaşabileceği vergi, resim ve harç miktarının üst sınırının tayini hususunda İçişleri Bakanlığı'nın yetkili kılındığı, Bakanlığa tanınan bu yetkiye dayanılarak uzlaşma komisyonlarının uzlaşabilecekleri vergi, resim ve harç miktarlarının üst sınırının genel tebliğler ile belirlenebileceği belirtilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu⁵'nin 102'nci maddesinde, Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen vergi inceleme yetkisi hariç olmak üzere; Belediye Gelir Şube Müdürü, Gelir Şube Müdürü olmayan yerlerde Belediye Hesap İşleri Müdürü, Hesap İşleri Müdürü olmayan yerlerde Muhasebecinin, "Vergi Dairesi Müdürü" sıfat ve yetkisine haiz olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Vergi Usul Kanunu'nda mahallin en büyük mal memuruna verilmiş görev ve yetkilerin, "Belediye Başkanı" tarafından kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Belediye Uzlaşma Komisyonu, belediye bütçesine giren vergi, resim ve harçlar için belediye başkanının veya görevlendireceği başkan yardımcısının (büyükşehir belediyesinde genel sekreter, genel sekreter yardımcısı veya daire başkanı) başkanlığında, belediye gelir şube müdürü, gelir şube müdürü olmayan yerlerde belediye hesap işleri müdürü⁶, hesap işleri müdürü olmayan yerlerde muhasebeci ile belediye encümenlerince saymanlık biriminden seçilecek bir memur üyeden müteşekkil üçer üyeden kurulur. Bu komisyonlar, üyelerinin tamamının katılımıyla toplanır ve çoğunlukla karar verir. Komisyon başkan ve üyelerinin herhangi bir nedenle görevlerinin başında bulunmamaları hâlinde, vekâlet edenler komisyonda görev yapar.

3- UZLAŞMANIN KAPSAMINA GİREN VERGİ RESİM ve HARÇLAR ve UZLAŞILABİLECEK CEZALAR NELERDİR?

1 Sıra No'lu İl Özel İdareleri ve Belediyeler Uzlaşma Tebliği'nin III/5'inci bölümünde, uzlaşma konusunda bu Tebliğ'de belirtilmeyen ve tereddüde düşülen diğer hususlar hakkında Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşmaya ilişkin hükümleri ve Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 5'inci maddesinde belirtildiği üzere uzlaşma komisyonlarının uzlaşabilecekleri vergi, resim ve harç miktarının üst sınırını tayin etme yetkisi İçişleri Bakanlığına verilmiştir. Bakanlıkta kendisine tanınan bu yetki kapsamında yayımlanmış olduğu 1 Sıra No'lu Tebliğ ile hangi vergi, resim ve harçlar ile cezaların, hangi miktarda uzlaşma konusu yapılabileceğini açıklamıştır.

Söz konusu Tebliğ'e göre, uzlaşmanın kapsamına, il özel idareleri ve belediyelerde ikmalen, re'sen veya idarece tarh ve tebliğ edilen vergi, resim ve harç asıllarına ilişkin olarak özel kanunlarında belirtilen kanuni hadlerin altına düşmemek kaydıyla vergi asılları ile bunlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyai cezaları girmektedir.

Söz konusu Tebliğ'de de belirtildiği üzere uzlaşmanın konusuna vergi cezalarından sadece vergi ziyai cezası girmektedir. Ancak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 344'üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları uyarınca kesilecek vergi ziyai cezaları uzlaşma konusu olabilecek, aynı maddenin

⁵ 29.05.1981 tarih ve 17354 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

⁶ 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe göre Belediyelerde Muhasebe Müdürlüğü ismi Mali Hizmetler Daire Başkanlığı/Mali Hizmetler Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir.

ikinci fıkrası uyarınca kesilecek vergi ziyayı cezaları (maddenin ikinci fıkrasında vergi kaçakçılığı suçlarına atıf yapılmaktadır.) ile 352'nci maddeye göre kesilen usulsüzlük cezaları ise uzlaşma kapsamında değerlendirilmeyecektir. Örneğin Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinde kaçakçılık suç ve cezaları düzenlenmiş olup, vergi ziyasına bu madde kapsamında sebep olunması halinde vergi ziyayı cezası uzlaşma konusu yapılamayacaktır. Ayrıca, kanuni süresi içinde yapılan beyan üzerinden, tarh ve tahakkuk ettirilen vergi, resim ve harçlar ile tahakkuku tahsile bağlı bulunan vergi, resim ve harçlar üzerinde uzlaşma yapılması mümkün değildir.

Vergi ziyayı, kavram olarak vergi kaybına yol açılmasını ifade etmektedir⁷ ve VUK'un 341'inci maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre "vergi ziyayı"; mükellefin veya sorumlusunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden, verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesini veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade eder. Şahsi, medeni haller veya aile durumu hakkında gerçeğe aykırı beyanlar ile veya sair suretlerle verginin noksan tahakkuk ettirilmesine veya haksız yere geri verilmesine sebebiyet vermek de vergi ziyayı hükmündedir. İlgili Kanun'un 344'üncü maddesinin birinci fıkrasında, 341'inci maddede yazılı hallerde vergi ziyasına sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya vergi sorumlusu hakkında ziyaya uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyayı cezası kesileceği, üçüncü fıkrasında ise vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk edilmesinden sonra verilenler hariç olmak üzere, kanuni süresi geçtikten sonra verilen vergi beyannameleri için bu madde uyarınca kesilecek cezanın yüzde elli oranında uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla vergi ziyasına sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya vergi sorumlusu hakkında kayba uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyayı cezası kesilir. Ancak kanuni süresi geçtikten sonra idarece işlem yapılmadan önce verilen vergi beyannameleri (emlak vergisi bildirimleri) için kesilecek ceza yüzde elli oranında uygulanır. Bu konuda verilen bir özelgede; *"... Emlak vergisi bildirimlerinin kanuni süresinden sonra, idarece tarh işlemi yapılmadan önce verilmiş olması nedeniyle vergi ziyayı cezasının yüzde elli oranında uygulanması gerektiği, ayrıca emlak vergisi bildirimlerinin süresinde yapılmamasının ikinci derece usulsüzlük fiilini oluşturduğu, bu durumda miktar itibarıyla en ağır olanı kesileceği"*⁸ belirtilmiştir.

Mükellefçe emlak vergisi bildirimlerinin yasal süre içerisinde verilmesi gerektiği halde verilmemesi durumunda tarhiyat Emlak Vergisi Kanunu'nun 32'nci maddesi gereğince idarece yapılacaktır. Bu durumda emlak vergisi bakımından ihbarname düzenlenmesi ve verginin tarhının yanında ceza kesilmesi de söz konusu olacaktır. İhbarname VUK'un 366'ncı maddesine uygun olarak düzenlenmelidir. İhbarnamede özellikle vergi ziyasına neyin sebep olduğu açıkça belirtilmeli ve durumun tespitine ilişkin deliller ihbarnameye eklenmelidir. Kesilecek cezaya ilişkin verilen bir özelgede ise; *"... Emlak vergisi bildirimlerinin süresinde verilmemesi üzerine mükellefiyetin başlangıç yılı için idarece yapılacak tarhiyat sırasında kesilecek ikinci derece usulsüzlük cezası ile vergi ziyayı cezasının karşılaştırılarak miktar itibarıyla fazla olan cezanın kesilmesi, verginin zamanında tahakkuk ettirilmediği diğer yıllar için ise sadece vergi ziyayı cezasının kesilmesi gerekmektedir."*¹⁰ açıklamasında bulunulmuştur. Dolayısıyla

⁷ AKDOĞAN Abdurrahman, Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, 9. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2009 Sf:120

⁸ Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 18.04.2004 tarih ve B.07.0.GEL.0.66/6676 sayılı özelgesi

⁹ 11.08.1970 tarih ve 13576 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır

¹⁰ Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 07.08.2006 tarih ve 61587 sayılı özelgesi

yukarıdaki özeldelerde de ifade edildiği gibi vergi ziyai cezası kesilmesini gerektiren bir husus olduğunda bu cezalar tarhiyat sonrası uzlaşma konusu yapılabilecektir.

1 Sıra No'lu İl Özel İdareleri ve Belediyeler Uzlaşma Tebliği'ne göre belediyelerin uzlaşma kapsamına giren gelirleri şunlardır:

Belediye gelirleri

- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu uyarınca tahsil edilen bina ve arazi vergileri,
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca tahsilâtı doğrudan belediyeler tarafından yapılan gelirlerden;

a) Vergiler

- İlan ve Reklam Vergisi,
- Haberleşme Vergisi,
- Eğlence Vergisi,
- Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi,
- Yangın Sigortası Vergisi,
- Çevre Temizlik Vergisi,

b) Harçlar

- İşgal Harcı,
- Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı,
- Kaynak Suları Harcı,
- Tellallık Harcı,
- Hayvan Kesimi Muayene ve Denetleme Harcı,
- Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı,
- Bina İnşaat Harcı,
- Kayıt ve Suret Harcı,
- İşyeri Açma İzin Harcı,
- Muayene, Ruhsat ve Rapor Harcı,
- Sağlık Belgesi Harcı

- İmar ile ilgili harçlar;

- Parselasyon Harcı,
- İfraz ve Tevhit Harcı,

Diğer taraftan, yeni bir tebliğe gerek kalmaksızın başka kanunlarda il özel idareleri ve belediye geliri olarak kabul edilecek ve bu idarelerce tarh ve tahakkuk edilecek diğer vergi, resim ve harç asıllarına ilişkin olarak özel kanunlarında belirtilen kanuni hadlerin altına düşmemek kaydıyla vergi asılları ile bunlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyai cezalarında da uzlaşmaya gidilebilecektir.

Ayrıca söz konusu Tebliğ ile İçişleri Bakanlığı, kendisine tanınan uzlaşma komisyonlarının uzlaşabilecekleri vergi, resim ve harç miktarının üst sınırının tayini hususundaki yetkisini uzlaşma komisyonlarınınca kullanılmasını uygun görmüştür. Bu nedenle, il özel idareleri ve belediyelerce ikmalen, re'sen veya idarece tarh ve tebliğ edilen vergi, resim ve harç asıllarına ilişkin olarak özel kanunlarında belirtilen kanuni hadlerin altına düşmemek kaydıyla vergi asılları ile bunlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyai cezaları konusunda uzlaşmaya, uzlaşma komisyonları üst sınır olmaksızın yetkili kılınmıştır.

4- UZLAŞMANIN YAPILMASI ve UZLAŞMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Mahalli İdarelerde Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7'nci maddesine göre uzlaşma talebinin, vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde mükellef veya ceza muhatabının bizzat veya resmi vekâletini haiz vekili vasıtası ile yetkili uzlaşma komisyonuna yazı ile yapılması gerekir. Uzlaşma talebi, ihbarnamede yazılı vergi ve cezanın tamamı için yapılır. Kısmi uzlaşma talebinde bulunulamaz.

Uzlaşma komisyonları bir yargı organı olmayıp, kesilmiş olan cezada uyuşmak üzere yetkili kılınmış idareyi temsil eden kuruluşlardır. Bu nedenle, uzlaşma komisyonuna başvurma ve görüşmelere katılma konusunda mükellef veya ceza muhatabı adına hareket edecek kişinin avukat olması şart değildir. Bu kişilerin Noterlik Kanunu'nun 60'uncu maddesi uyarınca düzenlenen ve mükellef adına kesilen ceza miktarında uzlaşmaya yetkili oldukları şerhini taşıyan resmi vekâletnameye sahip olmaları yeterlidir.

Yönetmeliğin 10'uncu maddesine göre uzlaşma talebinin süresinde ve usulüne uygun şekilde yapıldığının ve uyuşmazlığın komisyonun yetkisi içinde bulunduğu anlaşılması hâlinde, uzlaşma ile ilgili olarak yapılacak görüşmelere bizzat katılması veya resmi vekâletini haiz vekilini buldurması hususu, görüşmenin tarihi, yapılacağı yer ve saati komisyon sekretaryası tarafından yazı ile en az on beş gün önceden mükellefe bildirilir. Mükellefin istemesi üzerine on beş günlük süreye bağlı kalınmaksızın daha önceki bir tarih, uzlaşma günü olarak belirlenebilir. Uzlaşma davetiyesi, muhatabına VUK'un tebliğ hükümlerine göre tebliğ edilir. Tebliğ tarihini ve imzayı içeren alındı belgesi uzlaşma dosyasına konulur.

Mükellefin veya resmi vekâletini haiz vekilinin uzlaşma davetiyesinde belirtilen yer, tarih ve saatte toplantıya katılması halinde, uzlaşma görüşmelerine başlanır. Yapılan görüşme sonucunda uzlaşma sağlandığı takdirde, uzlaşma komisyonu durumu üç nüsha olarak düzenlenen tutanakla tespit eder. Bu tutanağın üç nüshası da komisyon başkan ve üyeleri ile mükellef veya vekili tarafından imzalanır.

Uzlaşma vaki olduğu takdirde komisyonların düzenleyecekleri uzlaşma tutanakları kesin olup gereği hesap işleri servisince derhâl yerine getirilir. Uzlaşma tutanağının hesap işleri servisine intikali üzerine tarh ve tebliğ edilmiş olan vergi ve ceza, uzlaşılan vergi miktarına göre düzeltilir.

Uzlaşmanın sağlanamaması hâlinde vergi ve ceza için yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz. Mükellef dava açma süresinin son günü akşamına kadar komisyonun nihai teklifini kabul ettiğini bir dilekçe ile hesap işleri servisine bildirdiği takdirde, bu tarih itibarıyla uzlaşma vaki olmuş sayılır ve buna göre işlem tesis edilir.

1 Sıra No'lu Tebliğ'in III/4'üncü bölümünde, tüzel kişiliği haiz şahıs ortaklarında (kolektif şirket, adi komandit şirket) uzlaşma yapılırken tüm ortakların uzlaşmada hazır bulunması gerektiği belirtilerek, bu tür ortaklıklarda tarhiyat ortaklık faaliyetinden doğmakla birlikte vergiler ortaklar, cezalar tüzel kişilik adına salındığından, ortakların tamamının hem cezada hem de kendi adlarına salınan vergilerde uzlaşma talebinde bulunmaları halinde, uzlaşma taleplerinin kabul edileceği belirtilmiştir. Ancak ortaklardan birinin veya birkaçının yurt dışında bulunması ya da yurt içinde bulunmakla birlikte adreslerinin tespit olunamaması gibi zorunlu hâllerde, uzlaşmanın tüm ortakları kapsaması prensibinin dışına çıkarılarak uzlaşma talepleri kabul edilecektir.

Uzlaşma üzerine tahakkuk ettirilen vergiler ve bu vergilere ilişkin hesaplanan gecikme faizleri ile cezanın vadesinde ödenmemesi uzlaşmayı geçersiz kılmaz. Ödenmeyen vergi ve cezanın tahsili için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun¹¹ hükümlerine göre işlem yapılır.

Belediyelerce yapılan tarhiyata karşı cezada indirim talebi veya uzlaşma hükümlerinden sadece birisinden yararlanabilir. Uzlaşma talebinde bulunan mükellef, uzlaşma tutanağını imzalayınca kadar uzlaşma talebinden vazgeçtiğini beyan ederek adına salınan cezalar hakkında Vergi Usul Kanunu'nun 376'ncı maddesinin (cezalarda indirim) uygulanmasını isteyebilir.

5- SONUÇ

Vergi Usul Kanunu'nun Ek 1'inci maddesinde Tarhiyat Sonrası Uzlaşma müessesesinin konusu, kapsamı, şekli ve komisyonların kurulması düzenlenmiş, aynı maddenin son fıkrasında ise il özel idareleri ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar için yönetmeliğin İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda İçişleri Bakanlığınca "Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği" hazırlanarak uzlaşmaya ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Bu yönetmeliğe göre belediyelerce ikmalen, re'sen, idarece tarh ve tebliğ edilen vergi, resim ve harçlar ile bunlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyayı cezaları (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ile Vergi Usul Kanunu'nun 344'üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergi ziyayı cezası kesilen tarhiyata ilişkin vergi ceza hariç) uzlaşma kapsamına girmektedir. Daha sonra İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan 1 Sıra No'lu İl Özel İdareleri ve Belediyeler Uzlaşma Tebliği ile uzlaşmanın kapsamına girecek vergi resim ve harçlar belirlenmiştir.

Bu düzenlemelerle birlikte yerel yönetim kuruluşları olan belediyelerin, tahsil edebileceği vergi, resim ve harçlar da uzlaşma kapsamına alınmıştır. Belediyelerde uzlaşma müessesesi, VUK'un Ek 1'inci maddesinde yer alan "Uzlaşma" (tarhiyat sonrası uzlaşma) ve Maliye Bakanlığı'nca düzenlenen "Uzlaşma Yönetmeliği"¹² ne paralel olarak hazırlanmış ve aynı konu, kapsam ve şekilde uygulanmaktadır.

Belediye uzlaşma komisyonlarınca yapılan uzlaşma işlemlerinde uzlaşma gerçekleştiği takdirde komisyonların düzenleyecekleri uzlaşma tutanakları kesin olup gereği hesap işleri servisinde derhâl yerine getirilir. Uzlaşma tutanağının hesap işleri servisine intikali üzerine tarh ve tebliğ edilmiş olan vergi ve ceza, uzlaşılan vergi miktarına göre düzeltilir. Ödenmeyen vergi ve cezanın tahsili için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.¹

KAYNAKÇA

- 213 sayılı Veri Usul Kanunu
- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
- 2462 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- 1 Sıra No'lu İl Özel İdareleri ve Belediyeler Uzlaşma Tebliği
- AKDOĞAN A., Vergi Hukuku ve Türk Vergi Sistemi, 9. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2009

¹¹ 28.07.1953 tarih ve 8469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

¹² 03.02.1999 tarih ve 23600 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- CAN B, BÜLBÜL Z., DAĞAŞAN V. " Açıklamalı ve İctihatlı Belediyelerde Emlak Vergisi Uygulaması" 2013, Türk Belediyeler Birliđi Yayını,
- ÇAĞAN N., " Demokratik Sosyal Hukuk Devletinde Vergilendirme", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 37, Sayı:1, Ankara 1982
- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 18.04.2004 tarih ve B.07.0.GEL.0.66/6676 sayılı özelgesi
- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 07.08.2006 tarih ve 61587 sayılı özelgesi
- Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği
- ÖNCEL M., KUMRULU A. ve ÇAĞAN N., "Vergi Hukuku", 19. Baskı, Turhan Kitapevi, Ankara, 2010
- Uzlaşma Yönetmeliği